

Undervisningsforløb:

Lokalhistoriske kildepakker – Østerbro (Boligforhold og levevilkår)

Kildemateriale: Erindring nr. 1235 – Gudrun Andersen, 1969

Uddrag af Gudrun Andersens pensionisterindring fra 1969. Her fortæller hun om sin barndom og opvækst på Østerbro med 4 søskende og en mor, der må forsørge familien efter faderens død.

Find den samlede erindring her: <https://kbharkiv.dk/permalink/post/18-1337>

KØBENHAVNS
STADSARKIV

Mit Barndomshjem var paa Østerbro nærmere betegnet Classensgade. Far var Gartner i J. E. Ohlsens Gartneri, vi var 5 Søskende, den ældste 15 Aar og yngste 7 Maanedre. Far døde kun 42 Aar gammel, og Mor var paa det Tidspunkt 37 Aar. Det blev strenge Tider, men vi hjalp Mor saa godt vi kunne, de to ældste kom ind, en i Høbmandslære og min Søster paa Husholdningsskole hvor hun skulde være udlært paa 3 Aar, den næste en Broder kom paa det kongelige Opfostringshus paa Kalkbrænderivej, og saa var der kun mig paa 7 Aar og den lille tilbage.

Mit barndomshjem var på Østerbro nærmere betegnet Classensgade. Far var gartner i I.E. Ohlsens gartneri. Vi var 5 søskende, den ældste 15 år og yngste 7 måneder. Far døde kun 42 år gammel, og mor var på det tidspunkt 37 år. Det blev strenge tider, men vi hjalp mor, så godt vi kunne. De to ældste kom ud, en i købmandslære og min søster på husholdningsskole, hvor hun skulle være udlært på 3 år. Den næste en broder kom på det Kongelige opfostringshus på Kalkbrænderi vej. Og så var der kun mig på 7 år og den lille tilbage.

(1)

Om Mandagen blev jeg som Regel vækket af en skinger Raaben paa Gaden, det var Rejekonen der kom med sin store Thurv paa Armen og sang "Rejer godt, Rejer godt, her er store levende Rejer godt 40 Øre en Pot", saa kom Tjenestepigerne fra Herskaberne ned og

Om mandagen blev jeg som regel vækket af en skinger råben på gaden, det var rejekonen, der kom med sin store kurv på armen og sang " Rejer godt rejer godt, her er store levende rejer godt 40 øre en pot." Så kom tjenestepigerne fra herskaberne ned og købte rejer. Sommetider stod de og pruttede om prisen, det var sjovt at høre på. Senere på dagen kom en anden kone med en jerntrillebor og en lille skovl, hun blev kaldt L – konen, for hun skulle fjerne alle hundeefterladenskaber fra gaden, man sagde det blev brugt på apoteket?

(1)

købte Rejer, sommetider stod de og pruttede om Prisen det var sjovt at høre paa. Senere paa Dagen kom en anden Kone med en Jerntrillebor og en lille Skovl, hun blev kaldt L - Konen, for hun skulde fjerne alle Hunde - efterladenskaber fra Gaden, man sagde det blev brugt paa Apoteket?

Dengang var der ikke noget der hed Enkehjælp, nej det hed Fattighushjælp, og det ville Mor ikke have. Mor fik Partnerpladsen i Ejendommen, og Lønnen bestod i at Huslejen blev sat ned til 12 Kr. i Hverbælt. men det kunde jo for Mor, men venlige Husbeboere hjalp Mor med at faa et Brød og Mælkeudsalg og saa gik det saa nogenlunde. Saa lille jeg var maatte jeg feje Gaden

og Gaarden og kende Gasblussene om Aftenen paa Trappen men kun Hovedtrappen - Kjøkkentrappen lå i Mørke, og Kældertoppen var saa sort, at jeg ikke kunde gaa derned, men værst var det med at komme over Gaarden til Retiraderne naar det var mørkt, for der var i Massevis af Rotter, og de holdt til ved Skarv: holderne som var uden Laag, der kom 2 Gange om Aaret en Rottetænger og lagde et gult Pulver som kom paa et Stykke Brød, det skulde dræbe Rotterne, men jeg syntes ikke det hjalp. Saa fik vi 2 Fæller og der kom noget Flæsk i, og hver Morgen naar jeg kom derover var der Fangst 2-3 Stk. men det værste var at de skulde druknes, det var fælt, og det var i et saakaldt Herskabshus, der holdt en Baroness Gyldenkrone og Heggermann - Lindencrone - Kontre - Admiral Caroc og mange andre med store Virksomheder.

Dengang var der ikke noget der hed enkehjælp, nej det hed fattighus hjælp, og det ville mor ikke have. Mor fik partnerpladsen i ejendommen, og lønnen bestod i at huslejen blev sat ned til 12 kr. I kvartalet. Men det kneb jo for mor, men venlige husbeboere hjalp mor med at få et brød og mælkeudsalg, og så gik det så nogenlunde. Så lille jeg var, måtte jeg feje gaden og gården og tænde gasblussene om aftenen på trappen, men kun hovedtrappen. Køkkentrappen lå i mørke, og kældertoppen var så sort, at jeg ikke turde gå der ned. Men værst var det med at komme over gården til retiraderne når det var mørkt, for der var i massevis af rotter, og de holdt til ved skarnbøtterne, som var uden låg. Der kom 2 gange om året en rottefænger, og lagde et gult pulver, som kom på et stykke brød, det skulle dræbe rotterne. Men jeg syntes ikke det hjalp. Så fik vi 2 fæller, og der kom roget flæsk i. Hver morgen når jeg kom derover var der fangst, 2 – 3 styk. Men det værste var at de skulle druknes, det var fælt, og det var i et såkaldt herskabshus. Der boede en baronesse Gyldenkrone og Heggermann – Lindencrone – Kontre – Admiral Caroc og mange andre med store virksomheder.

(1)

Hvad jeg husker fra min tidligste Barndom var Grundlovsdagen, det var da Far var med i det lange Tog med Mænd fra alle Laug, og alle de smukke Flag, den Dag saa vi Børn hen til, for hvis Mor havde Raad til det, fik vi en ny Bomuldskjole og maaske en Stråhat, og saa ventede vi at Tøget skulde komme ind paa Fællede ved Øster alle, saa hørte vi dem synge "Nu Dages det Brødre" og saa ind paa Fællede, derpaa Dagens Højdepunkt en Sodavand, det var en stor Dag.

En af de første Biler her i Danmark tilhørte Grev Friis til Frijsenborg, min Søster som efter sin Uddannelse blev ansat hos Grevinden havde en Dag en Udflugt med tre unge Piger og Chaufføren i Liberi

og de kom ind til os i Classensgade, nej hvor saa den sjov ind en åben Vogn med fire Sæder og foran Føreren, og da den kørte igen spruttede den og fultede saa afsted. Grevnen boede paa det Tidspunkt i Vinterpalæet Ny Kongensgade 1, hvor jeg mange Aar efter syede de skønneste lyseblå, blegrode og gule Silkegardiner m/tykt Mellemfoer og hvidt Silkefoer, som blev ophængt med drapperier og guldfrynser, det var i de gode gamle Dage.

Hvad jeg husker fra min tidligste barndom var Grundlovsdagen, det var da far var med i det lange tog med mænd fra alle laug, og alle de smukke flag, den dag så vi børn hen til. For hvis mor havde råd, fik vi en ny bomulds kjole og måske en stråhat. Og så ventede vi at toget, skulle komme ind på Fælleden ved Øster alle. Så hørte vi dem synge "Nu dages det brødre" og

så ind på Fælleden, derpå dagens højdepunkt en sodavand, det var en stor dag.

(1-2)

En af de første biler her i Danmark, tilhørte Grev Friis til Frijsenborg. Min søster som efter sin uddannelse, blev ansat hos Grevinden. Havde en dag en udflugt med tre unge piger og chaufføren i liberi, og de kom ud til os i Classensgade. Nej hvor så den sjov, en åben vogn med fire sæder og foran føreren. Og da den kørte igen spruttede den og fultede så af sted. Grevnen boede på det tidspunkt i Vinterpalæet, Ny Kongensgade 1. Hvor jeg mange år efter, syede de skønneste lyseblå, blegrode og gule silkegardiner med tykt mellemfoer og hvidt silkefoer. Som blev ophængt med drapperier og guldfrynser, det var i de gode gamle dage.

(3)